

Ko ha Fakamatala Fakahinohino ki hono Fakafonu 'o e Foomu Tohi Kole ki he Disputes Tribunal pea mo e Me'a 'e Hoko Atu Mei Aí

Ko hono ngāue'aki 'o e fakahinohinó ni

'E 'oatu 'e he fakahinohinó ni kiate koe 'a e fakamatala 'e tokoni atu ki hono fakafonu 'o e foomu tohi kolé pehē ki hono 'oatu 'o e ngaahi 'uhinga mahu'inga 'oku fiema'u ai 'a e fakamatalá ni.

'Oku lahi 'a e ngaahi 'uhinga kehekehe 'oku fiema'u ai 'a e fakamatala 'oku kole atu 'i he foomu tohi kolé.

'I hono 'omai kotoa 'a e ngaahi fakamatalá 'e fakapapau'i ai 'e hoko atu 'a e ngāue ki ho'o tohi kolé 'o 'ikai ha toe toloi pea 'oku 'oatu ai ki he ongo tafa'aki 'a e faingamālie tatau ke tānaki ai ha fakamo'oni fekau'aki mo e fakakikihi (dispute).

Koe'uhí ko koe 'a e tokotaha tohi kolé, ko e fatongia leva ia 'o'ou ke ke fakapapau'i 'oku tonu 'a ho'o fakafonu 'a e foomu tohi kolé 'o 'i ai kātoa 'a e ngaahi fakamatala 'oku fiema'ú. Kapau 'e 'ikai tonu pe kakato 'a ho'o fakafonu ho'o tohi kolé, 'e ala toe fakafoki atu 'eni kiate koe.

Kātaki 'o fakatokanga'i: Ko e Disputes Tribunal 'oku 'ikai ko ha halanga ia ki hono ma'u fakafoki atu 'o ha:

- Mo'ua pa'anga na'e 'ikai fakakikihi'i pe
- Ngaahi tūkunga 'oku fakafisinga'i ai 'e ha tafa'aki hano totongi 'o ha ngaahi pa'anga kuo nau 'osi 'ilo 'oku nau mo'ua'aki.

Kimu'a peá ke toki fakafonu 'a e foomu 'eké, kātaki 'o fakapapau'i 'okú ke lau fakalelei 'a e peesi fakamatala 'i he tohi kolé kimu'a pea toki fakahū. 'E fakakau atu 'i he fakamatalá ni 'a e ngaahi me'a hangē ko e:

- Fakamatala ki he totongi 'o hono fakahū 'o ha tohi kole
- Ngaahi kole ke tauhi ke malu 'a e fakamatalá
- Mahu'inga ke tonu 'a e ngaahi hingoa 'i he foomu tohi kolé

'Oku anga fēfē hano fakahū 'o ha 'eke totongi huhu'i?

'Oku 'i ai 'a e fili 'e ua ki hono fakahū 'o ha 'eke 'i he Disputes Tribunal:

1. Te ke lava 'o fakahū pea totongi 'a hono fakahū 'o ho'o tohi kolé 'i he 'initaneti 'aki ha'o lomi'i 'a e "apply online" 'i he disputestribunal.govt.nz/forms-and-fees/ pea fakafonu 'a e foomu 'i he 'initaneti, pe

2. 'Aki ha'o tukuhiho ha foomu te'eki fakafonu 'i he disputestribunal.govt.nz/forms-and-fees/, fakafonu 'a e foomú pea fakahū hangatonu atu 'eni ki he 'ōfisi failēsisita 'a e fakamaau'angá 'i ho feitu'ú. Fakatokanga'i: Ko e totongi ki hono fakahū 'o ho'o tohi kolé 'e lava ke fai'aki ia 'a e pa'anga to'oto'o (cash) pe eftpos.

Kātaki 'o fakatokanga'i: 'E toe lava foki ke ke ma'u atu ha tatau 'o e foomu te'eki fakafonú 'i he 'ōfisi failēsisita 'a e fakamaau'angá 'i ho feitu'ú.

Sitepu 1: Ko hai 'okú ne fakahoko 'a e 'eke?

'Oku mātu'aki mahu'inga ke ke 'omai 'a e fakaikiiki kakato 'o e Tokotaha Tohi Kolé (Applicant) he ka 'ikai, 'e toe fakafoki atu 'a ho'o tohi 'eké.

Ko e fakapapau'i ko ia 'oku tonu 'a e ngaahi fakaikiiki ki he ongo tafa'akí fakatou'osí ko ha kongá mahu'inga ia 'o hono fakafonu 'o ha tohi kole 'a e Disputes Tribunal.

'E 'iloa koe ko e Tokotaha Tohi Kolé. Ko koé nai ko ha:

- Tokotaha fakatāutaha pe tokotaha fakatāutaha 'okú ke faifakatau'aki 'a e hingoa hangē ko e John Doe Lawnmowing
- Kautaha pisinisi kuo 'osi lēsisita
- Kautaha Sōsaieti kuo 'osi lēsisita
- Pisinisi Hoangāue
- Talāsiti, pe
- Tokotaha Kehe Ange ('Omai 'a e fakamatala lahi taha te ke ala lavá)

Hingoa 'o e tokotaha ke fai atu ki ai 'a e fetu'utakí:

- Fakakau ma'u pē ha hingoa 'o ha tokotaha fetu'utaki kapau ko ha kautaha 'o ka hoko ha fiema'u ke 'eke atu ha ngaahi fehu'i 'e fiema'u ke fakama'ala'ala fekau'aki mo ho'o tohi kolé kimu'a pea toki tali pea fakahoko atu ki ai ha ngāue 'a e 'Ulu'i 'Ōfisi Failēsisita (Central Registry) 'a e Potungāué.

Ngaahi Tu'asilá:

- 'Omai 'a e tu'asila feitu'u totonu (physical address) ki ho 'api nofo'angá pe tu'u'anga totonu 'o ho'o pisinisi (Fakatokanga'i: 'e 'ikai 'oatu 'eni ki he tafa'aki 'e tahá kapau kuo foaki atu 'a e totonu ke tauhi fakapulipuli 'eni).
- Toki 'omai pē 'a e tu'asila ki he lī tohi kapau 'oku kehe 'eni meí ho tu'asila 'o e feitu'u totonú.
- 'Oku mau fiema'u ha founga fetu'utaki 'e taha pe lahi ange ke vave ai 'a e fetu'utakí. Fakakau ai 'a ho fika telefoni pe 'imeili fetu'utakí (ko e lelei tahá ke 'omai fakatou'osi). 'E tokoni 'eni ki ha fa'ahinga fetu'utaki 'e fiema'u meí he Ministry of Justice (Potungāue ki he Fakamaau'angá).

Tokoni 'a ha Tokotaha Fakatonulea:

- Kapau 'okú ke pehē te ke ala fiema'u ha tokotaha fakatonulea ke tokoni atu 'i he fakatonutonú, fakapapau'i 'okú ke fakahingoa mai 'a e lea 'okú ke fiema'ú mo e fa'ahinga 'o e lea (dialect) ko iá (kapau 'oku kaunga atu 'eni).

Ngaahi Fakaikiiki ki he 'Akauni Pangikeé:

- Ko e fili tau'atāina pē 'eni ia ka 'e 'aonga ia ki ha totongi fakafaingofua mo vave 'i ha hoko 'a ha faitu'utu'uni 'a ha Fakamaau 'a ia 'oku kaunga lelei kiate koe.

Sitepu 2: Ngaahi fakaikiiki ki he malu'i mo e kautaha malu'i 'a e tokotaha 'eké

- 'Oku mahu'inga ke fakahā mai 'e he Tokotaha Tohi Kolé pe ko e fakakikihi ni 'oku ala malu'i ia 'e he'ene kautaha malu'i 'o tatau ai pē kapau kuo te'eki fakahoko ha 'eke ia ki ha totongi huhu'i me'i ha malu'i.
- Kapau 'oku pehē, ko ha fiema'u fakalao ia ki he Tokotaha Tohi Kolé ke ne fakakau 'a e hingoa mo e tu'asila 'o 'ene kautaha malu'i. 'E ala iku 'eni ki hano fakakau mai 'o e kautaha malu'i ko ha fa'ahi ia 'e taha 'i he fakatonutonú.

Sitepu 3: Ko hai 'oku fai ki ai 'a e 'eke huhu'i

- Ko e fatongia ia 'o e Tokotaha Tohi Kolé ke ne fakaai 'a e ngaahi hingoa fakalao kakato mo e ngaahi fakaikiiki ki he fetu'utaki 'o e ngaahi tafa'aki kotoa.
- 'Oku mātu'aki mahu'inga ke fokotu'u ke tonu 'a e ngaahi hingoa fakalao kakato mo e ngaahi fakaikiiki ki he fetu'utaki, 'o e Tokotaha Tohi Kolé mo e Kau Talí (Respondents). Kapau 'e 'ikai tonu 'a hono hiki, 'e ala fakafoki atu 'a e tohi kolé.
- Ke ma'u atu 'a e hingoa fakalao kakato 'o e ngaahi pisinisi kuo 'osi lēsisitá, vakai ki he uepisaiti 'a Nu'u Sila ki he ngaahi pisinisi pea fekumi ai 'i he tohi lēsisita 'o e ngaahi pisinisi.
Companies-register.companiesoffice.govt.nz/
- Ko e taimi lahi 'oku 'ikai fa'a ngāue ha tokotaha ia ko ha pisinisi 'osi lēsisita pea 'oku totonu ke hiki ia ko ha tokotaha fakatātaha. Hangē ko e John Doe t/a John Doe Lawnmowing.
- Ko e 'i ai ko ia 'a e hingoa fakalao kakato mo e ngaahi fakaikiiki ki he fetu'utaki 'o e Tokotaha Talí (Respondent) 'okú ne fakapapau'i ai ko ha ngaahi ngāue ki hano fakahoko 'o e tu'utu'uni 'a e laó 'e ala fakahoko atu ki ai 'e malava hano fakahoko hili 'a e fakatonutonú pea fakapapau'i ai 'oku 'i ai 'a e faingamālie tatau ki he Tokotaha Talí ke ne kau mai ki he fakatonutonú mo tali ki he 'eke huhu'i 'oku fakahokó.
- 'I he taimi 'oku malava aí, kātaki 'o 'omai 'a e tu'asila 'imeili mo e fika telefoni ki he Tokotaha Talí. 'E tokoni 'eni ki ha fa'ahinga fetu'utaki 'e fiema'u 'e he Ministry of Justice (Potungāue ki he Fakamaau'angá) 'i he vaha'a 'o e ngaahi tafa'aki.
- Ngaahi poini fakalahi mahu'inga ke manatu'i 'i he taimi 'oku fakafonu ai 'a e foomu 'eké:
 - 'Oua na'á ke fakahingoa ha Tokotaha Tali 'oku nofo muli 'o 'i ai hano tu'asila muli.
 - Kuo pau ke 'omai 'e he Tokotaha Tohi Kolé ha tu'asila 'i Nu'u Sila 'o e Tokotaha Talí.
 - Kuo pau ke 'omai 'e he Tokotaha Tohi Kolé ha tu'asila faifatongia 'i Nu'u Sila 'o ha Kautaha Tali (Respondent company).

Sitepu 4: 'Oku toe 'i ai mo ha taha kehe 'okú ke fie fai ki ai ha 'eke huhu'i?

- 'I he taimi lahi 'oku fa'a tokolahi ange 'a e ngaahi tafa'aki 'oku kau ki ha fakakikihi. Ke faka'ehi'ehi me'i ha hoko 'a ha ngaahi toloi fakamole taimi, 'oku mahu'inga ke 'ilo'i 'e he Tokotaha Tohi Kolé peá ne fakakau 'a e ngaahi tafa'aki kotoa pē 'oku ala 'i ai ha'á ne 'eke huhu'i ke fai ki ai felāve'i mo e fakakikihi.

- Ko e fatongia foki mo ia 'o e Tokotaha Tohi Kolé ke ne fakaai 'a e ngaahi hingoa fakalao kakató mo e ngaahi fakaikiiki ki he fetu'utakí.
- Ko e tafa'aki kotoa pē kuo fakahingoa 'i he 'eke huhu'í 'oku 'i ai 'a 'ene totonu ke ne kau mai ki he fakatonutonú pea 'oatu ki ai 'a e ngaahi fakamatala kotoa pē 'oku pou pou ki he 'eke kuo fakahū 'e he Tokotaha Tohi Kolé.
- Kapau 'okú ke loto ke toe fakahū ha ngaahi fakamatala pou pou fakalahi hili 'a hono 'osi fakahū 'o e 'eke huhu'í, kuo pau ke ke fakapapau'i kuó ke 'oatu ha tatau ki he tafa'aki takitaha 'oku nau kaunga ki he 'eké.
- Kapau 'okú ke fakahū ha tohi kole fakapepa 'i he 'ōfisi failēsisita fakafeitu'u 'a e fakamaau'angá pea 'oku 'ikai fe'unga 'a e konga ke fakahū ki ai 'a e kotoa 'o e ngaahi hingoa mo e ngaahi fakaikiiki ki he fetu'utaki 'o e kotoa 'o e ngaahi tafa'akí, kātaki 'o 'omai kotoa 'eni 'i ha lau'ipepa makehe.

Sitepu 5: Ngaahi fakaikiiki 'o e fakakikihi

- 'E fiema'u ke ke 'omai ha mahu'inga fakapa'anga ki ho'o 'eké. Tatau ai pē kapau 'oku 'ikai ko ha'o kumi ha totongi pa'anga. 'E makatu'unga mei heni 'a e totongi ki hono fakahū 'o ho'o 'eke huhu'í 'a ia 'e fiema'u atu ke ke totongi 'i he taimi te ke fakahū ai 'a ho'o tohi kolé pea mo ha fa'ahinga ngāue ke fakahoko pe ko ha koloa ke fakafoki.
- Hili pē 'a ho'o fakahū 'a e lahi 'o e mahu'inga ki he 'eke huhu'í 'e fiema'u atu ke ke 'omai 'a e fakamatala lahi taha 'e ala lavá ke pou pou ki ho'o 'eké.
- 'E 'oatu 'a e ngaahi fakamatala ko 'eni ki he ngaahi tafa'aki kotoa pē kimu'a pea toki fakahoko 'a e fakatonutonú.
- 'Oku totonu ke 'omai fakataha 'eni mo ha ngaahi pepa fakamatala pou pou. Kapau 'e 'ikai 'omai 'a e fakamatalá ni, 'e toe ala toloi atu 'a e fakatonutonú ki ha 'aho kehe.

Sitepu 6: Ko e hā 'oku kei fakakikihi'i ai 'e he Tokotaha/Kau Talí 'a ho'o 'eke?

- Ko ha fakamatala mahu'inga 'eni 'oku fiema'u 'e he Fakamaau ke ne mahino'i 'a e 'uhinga 'oku fakakikihi'i ai 'a e 'eké.

Sitepu 7: Fakamo'oni pea fokotu'u mo e 'aho ki he foomú ni

- Hili pē ho'o fakafonu 'a e ngaahi Sitepu 1 ki he 6 pea mo ke fiemālie kuó ke 'omai 'a e fakamatala fe'unga ki he Tribunal pea ko e me'a leva ke fa'i ko ho'o fakamo'oni pea fokotu'u mo e 'ahó ki he foomú.

Fakatokanga'i: Kapau 'okú ke fakahū 'a ho'o 'eké 'i he 'initaneti, 'e lava ke ke tohi matalalahi ho hingoá kae 'ikai ko ho'o fakamo'oni.

Sitepu 8: Fakahoko hano vakai'i fakavavevave

- Fakapapau'i kuó ke 'osi fakafonu kotoa 'a e ngaahi fehu'í kimu'a pea toki fakahū 'a ho'o tohi kolé.
- Kuó ke 'osi fakaai ha ngaahi tatau fakalahi 'o e 'ū me'a fakapepá ke fe'unga mo e kotoa 'o e Kau Talí 'i he taimi 'okú ke a'u tonu ai 'o fakahū atu 'a ho'o foomu tohi kolé.
- Kuó ke 'osi fakapipiki ki ai ha ngaahi me'a fakapepa pou pou.
- Kuo 'osi fakamo'oni/tohi'i ho hingoá pea fokotu'u ki ai 'a e 'ahó.
- Kuó ke 'osi totongi 'a hono fakahū 'a ho'o tohi kolé, 'o tatau pē 'i he 'initaneti, pe totongi fakahangatonu 'i he kánita 'a e 'ōfisi failēsisita 'i ho feitu'u.

Sitepu 9: 'Ave atu pe Fakahū 'a e foomú ni

- Ki he ngaahi tohi kole 'oku fakahū 'i he 'initaneti, fakahū pe 'a ho'o tohi kolé, fakataha'i ki ai mo ho'o ngaahi pepa poupou pea totongi mo hono faile 'a ho'o tohi kolé.
- Ki he ngaahi foomu pepa 'oku tukuhifo me'i he 'initaneti 'oku 'i ai hano totongi ki hono fakahuú, kātaki 'o fakahū hangatonu atu 'eni ki he 'ōfisi failēsisita 'a e fakamaau'angá 'i ho feitu'ú. Kumi ki he tu'asila 'o e 'ōfisi failēsisita 'a e fakamaau'angá 'i ho feitu'ú 'i he <https://www.justice.govt.nz/contact-us/find-us/>

Sitepu 10: Kole ke Tauhi Malu 'a e Fakamatalá

- Ko e tauhi malu ko ia 'o e fakamatalá 'i he'ene fekau'aki mo e ngaahi fakaikiiki ki he fetu'utaki ko ha fakakaukau mātu'aki mahu'inga 'aupito ia.
- Ko ha ngaahi tu'utu'uni felāve'i mo e tauhi malu 'o e fakamatalá 'oku fakakaukau'i ia 'e he Failēsisita (Registrar) 'okú ne ma'u atu 'a e tohi kolé.
- Kapau 'oku kole ke tauhi malu 'a e fakamatalá, 'oku mahu'inga ke ke fakahā 'a e 'uhinga 'okú ke fai ai 'a e kolé ni pea mo ho'o hoha'a ki ha'o nofo malu felāve'i mo 'eni.
- Kapau 'okú ke kole ke tauhi fakapulipuli 'a ho ngaahi fakaikiiki fakatāutahá, kātaki 'o to'o ha ngaahi fakamatala fakatāutaha 'i he foomú ni pea mo ha ngaahi pepa 'oku kaunga ki ai (tukukehe ange 'a ho ngaahi fakaikiiki 'i he Sitepu 1).

Kapau 'okú ke fiema'u ke tauhi ho ngaahi fakaikiiki ke fakapulipuli, 'e fiema'u leva ia ke ke fakatonuki ha taha pe lahi ange 'i he ngaahi fili ko 'eni:

- 'Okú ou fiema'u 'a e feitu'u tu'u'anga totonu 'o hoku tu'asilá ke tauhi fakapulipuli
- 'Okú ou fiema'u 'a hoku tu'asila 'imeilí ke tauhi fakapulipuli
- 'Okú ou fiema'u 'a hoku ngaahi fika telefoní ke tauhi fakapulipuli
- 'I he taimi kuo 'ikai tali ai 'a e kole ke tauhi fakapulipuli ha fakamatala, 'e 'oatu 'a e fili pe te ke kei fie hoko'i atu ai pē 'a ho'o tohi kolé. Kapau te ke fakahā mai "IKAI" 'e TĀPUNI leva 'a ho'o tohi kolé pea fakafoki atu ia 'o 'ikai toe fakahoko ha ngāue ki ai.

Ko e hā leva 'a e me'a 'e hoko atu mei ai?

Hili pē 'a hono fakahū 'a ho'o tohi kolé, 'e vakai'i 'eni ke fakapapau'i:

- 'oku tonu 'a hono fakafonu 'o e ngaahi fehu'i 'oku fiema'ú.
- kuo 'osi totongi 'a e mahu'inga totonu ki hono fakahū 'o e tohi kolé.
- Ko e fa'ahinga 'eke totongi 'oku fakamatala'í 'e lava ke fakamaa'u'i ia 'e he Disputes Tribunal.

Kapau 'oku ta'ekakato 'a ho'o tohi kolé 'i ha tafa'aki 'e taha pe lahi ange, 'e ala fakafoki atu 'eni kiate koe mo ho'o totongi fakahū foomú mo 'oatu ai 'a e 'uhinga 'oku fakahoko ai 'eni.

Ko e hā 'a e lōloa 'o e taimi 'e fakakaukau' ai 'e he Tribunal 'a ho'o tohi kole?

Hili pē hono ma'u ia 'e he 'Ulu'i 'Ōfisi Failēsisita 'a e Potungāue ki he Fakamaau'angá, 'e fokotu'u leva ia ke fakahoko 'a e fakatonutonú 'i he feitu'u ofi taha ki he kolo nofo'anga 'o e tokotaha tohi kolé pe feitu'u 'oku fakahoko ai 'a 'ene pisinisí.

'E 'oatu leva ha Notice of Hearing (Fanongonongo ki ha Fakatonutonu) ki he ngaahi tafa'aki kotoa 'oku kau ki he fakakikihí 'a ia 'e fakakau atu 'i ai 'a e 'aho, taimi mo e feitu'u 'o e fakatonutonú.

Koe'uhí ko koe 'a e Tokotaha Tohi Kolé, ko e fatongia ia 'o'ou ke ke fakapapau'i 'oku 'oatu ki he ngaahi tafa'aki kotoa 'i he fakatonutonú 'a e tatau 'o e ngaahi fakamatala poupu kotoa pē 'oku 'amanaki ke ke 'ohake 'i he fakatonutonú, kimu'a pea toki fakahoko 'a e fakatonutonú. Ko e 'ikai ko ia ke fakahoko 'ení 'e 'uhinga ia 'e ala toe toloi 'a ho'o fakatonutonú ki ha 'aho 'amui ange ke 'oatu ha taimi ki he tokotaha/kau talí ke nau vakai'i ai 'a e fakamatalá.

Ko e lahi taha 'o e ngaahi 'eke huhu'í 'oku fa'a hopo'i ia 'i loto 'i he 'aho 'e 90 mei hono ma'u 'o e tohi kolé. Ko e lōloa 'o e taimi 'e fakahoko aí 'e makatu'unga ia 'i he tu'unga fihí 'o e fakakikihí.

Ngaahi fakatonutonú pea ko hai 'e lava 'o kau ki ai?

'Oku fakahoko 'a e ngaahi hopo faka'eke'eke 'a e Dispute Tribunal 'i ha founga malu 'o 'ikai 'atā ki tu'a ki he kakaí.

'Oku tataki 'eni 'e ha Fakamaau (Referee) 'i he malumalu 'o e mafai meí he Kōvana-Senialé.

'Oku 'ikai ha tu'unga ia 'e malava ai ke fili pe ko hai 'a e Fakamaau te ne fakahoko ha fakatonutonu 'i he Disputes Tribunal.

'Oku 'ikai malava ia ke fakafongia 'i 'a e ngaahi tafa'akí 'e ha kau loea 'i ha ngaahi fakatonutonu 'a e Disputes Tribunal. Fakatefito pē 'i ha fakangofua 'e he kau Fakamaau, te nau ala tali ke 'i ai ha tokotaha poupu 'a ia na'e te'eki ai hoko ko ha loea kimu'a ange.

'Oku hiki 'a e ngaahi fakatonutonú 'e he Tribunal, ka neongo iá, 'oku 'ikai 'atā ke tukuange atu 'eni ia ki he ngaahi tafa'akí tukukehe kapau 'oku fakahū ha Tangi (Appeal) pea kuo tali 'e ha Fakamaau 'a e Fakamaau'anga Fakavahé (District Court Judge) hano tukuange atu 'o ha tatau hiki tohi (transcript).

Ko e tu'utu'uni 'a e Tribunal

Hili 'a e lava 'a e fakatonutonú, 'e 'ikai 'oatu ha tu'utu'uni ia 'i he taimi 'o e fakatonutonú. 'I he ngaahi keisi lahi, 'e 'oatu ha tu'utu'uni tohi ki he ngaahi tafa'akí hili 'a e fakatonutonú.

Ko e ngaahi tu'utu'uni 'a e Disputes Tribunal 'oku lava 'o fakahoko (enforceable) ia 'o hangē tofu pē ko ha ngaahi tu'utu'uni ia 'a e Fakamaau'anga Fakavahé. Ko ha ngaahi fehu'i felāve'i mo hono fakahoko 'o e ngaahi tu'utu'uni 'oku totonu ke 'eke fakahangatonu atu ia ki he 'ōfisi failēsisita 'a e fakamaau'angá 'i ho feitu'ú pe 'e lava ke ke vakai pē ki ho'o pepa tu'utu'uni ki ha fakamatala lahi ange.

'I ha taimi 'e 'ikai fakahoko ai ha faitalangofua (non-compliance) ki ha tu'utu'uni kuo fakahoko 'e ha Fakamaau 'a e Disputes Tribunal, ko e fatongia ia 'o e ngaahi tafa'akí ke nau fakahoko ha ngāue ki hono fakahoko 'o e ngaahi tu'utu'uni 'aki ha'anau tohi kole fakahangatonu ki ho'omou Fakamaau'anga Fakavahe 'i homou feitu'ú.

Tohi kole ke toe fakahoko ha fakatonutonu ki he kole tatau (rehearing)

'Oku fakahā 'i he Konga 49 'o e Disputes Tribunal Act 1988 'e lava 'e he Tribunal 'o tu'utu'uni ke toe fakahoko hano fakatonutonu 'o ha 'eke huhu'i tatau hili ha tohi kole 'a ha taha 'i he ngaahi tafa'akí pea 'e lava ke ne faka'atā 'a e tohi kolé ni 'i ha ngaahi makatu'unga 'okú ne pehē 'oku fe'unga mo iá.

'E lava ha tafa'aki 'o kole fakahangatonu ki he 'ōfisi failēsisita 'a e fakamaau'angá 'i honau feitu'ú ke toe fakahoko ha fakatonutonu 'i loto 'i ha 'aho ngāue 'e 20 hili 'a e tu'utu'uni 'a e Tribunal.

'Oku ma'u atu ha foomu tohi kole ki ha Toe Fakatonutonu (Rehearing) 'i he uepisaiti 'a e Potungāue ki he Fakamaau'angá.

Ko ha'o ta'eloto ki ha ola 'o ha fakatonutonu 'oku 'ikai 'uhinga ia 'oku 'i ai ha'o ngaahi makatu'unga ki ha Toe Fakatonutonu.

Fakahoko 'o ha tangi (appeal) ki he tu'utu'uni 'a e Tribunal

'Oku fakahā 'i he Konga 50 'o e Disputes Tribunal Act 1988 'e lava 'e ha tafa'aki 'i ha hopo fakatonutonu 'i he Tribunal 'o fakahoko ha'á ne Tangi ki he Fakamaau'anga Fakavahé ke fakafepaki'i ha tu'utu'uni na'e fakahoko 'e he Tribunal 'i he ngaahi makatu'unga ko 'ení:

- Na'e fakahoko 'a e hopo fakatonutonú 'e ha Fakamaau (Referee) pe
- Na'e fakahoko ha faka'eke'eke (inquiry) 'e ha Tokotaha Fakatotolo (Investigator)

Na'e fakahoko 'a e fakatonutonú 'i ha founa na'e 'ikai potupotu-tatau ki he tokotaha tangí pea uesia kovi ai 'a e ola 'o e hopo fakatonutonú.

Kātaki 'o fakatokanga'i: Ko e tangi ko ia ki he Fakamaau'anga Fakavahé 'oku 'ikai ko ha faingamālie ia ki he ngaahi tafa'akí ke nau toe foki ai 'o vakai'i 'a e ngaahi tu'utu'uni ki he ngaahi mo'oni'i me'a na'e fakahoko 'e he Fakamaau (Referee) pe ke ngāue'aki ia ki ha 'uhinga 'oku makatu'unga 'i he ta'efiemalie 'a e ngaahi tafa'akí ki he ola 'o e fakatonutonú.

Fakatokanga Mahu'inga

Ko e tohi fakamatalá ni ko ha huluhulu pē ia. 'Oku faitu'utu'uni pē 'a e Tribunal ia ki he'ene ngaahi founa ngāue pē 'a'aná. 'I he ngaahi taimi 'e ní'ihī, 'e ala 'i ai ha founa ngāue ia 'e ngāue'aki 'e kehe ia meí he me'a 'oku fakamatala'i atu 'i hení.

Ngaahi fika fetu'utaki ki he Tribunal

Disputes Tribunal
DX SX 10042
Wellington
New Zealand

Telefoní: 0800 268 787

Uepisaití: disputestribunal.govt.nz/